

ע"פ 5359/20 - פלוני נגד מדינת ישראל, פלוני

בבית המשפט העליון

ע"פ 5359/20 - א'

לפני: כבוד השופט ד' מינץ

המבקש: פלוני

נגד

המשיבים: 1. מדינת ישראל
2. פלוני

בקשה לעיכוב ביצוע רכיב הפיצוי בגזר דינו של בית המשפט המחוזי לנוער בבאר שבע (כב' השופטים נ' זלצ'ובר, ש' פרידלנדר ו-ד' כהן) בתפ"ח 8608-09-18 מיום 16.6.2020

בשם המבקש: עו"ד נועה זעירא

בשם המשיבים: עו"ד מריה ציבלין

החלטה

לפני בקשה לעיכוב ביצוע רכיב תשלום הפיצויים שהוטל על המבקש במסגרת גזר הדין שניתן נגדו בבית המשפט המחוזי בבאר שבע (ת"פ 8608-09-18) ביום 16.6.2020.

הרקע לבקשה

1. המבקש, קטין יליד שנת 2003, הורשע על יסוד הודאתו במסגרת הסדר טיעון בעובדות כתב האישום בעבירה של ניסיון למעשה סדום בקטין אחר. ביום 16.6.2020 גזר בית המשפט המחוזי את דינו והטיל עליו 18 חודשי מאסר על תנאי; 200 שעות שירות לתועלת הציבור; צו מבחן למשך 30 חודשים ופיצוי לקטין נפגע העבירה בסך של 50,000 ש"ח. עוד נקבע כי סכום הפיצוי יועבר לחשבון נאמנות שיפתח על ידי אמו של הקטין לטובתו וממנו ניתן יהיה לממן טיפולים פסיכולוגיים עבורו, כאשר ניתן יהיה למשוך סכומי כסף לצרכים אחרים שלו רק באישור בית המשפט לענייני משפחה. ביום 30.7.2020 הגיש המבקש ערעור על גזר הדין, ובתוך כך על הפיצוי שהושת עליו לשלם. בד בבד עם הגשת הערעור, הוגשה הבקשה שלפני לעיכוב ביצוע תשלום הפיצוי לקטין נפגע העבירה.

2. בבקשה נטען כי סיכויי הערעור גבוהים שכן לא היה מקום לפסוק פיצוי גבוה כפי שנפסק, וזאת בהתעלם מהשיקולים הייחודיים הנוגעים לנאשם שהוא עצמו קטין. כמו כן נטען כי נסיבותיו האישיות של המבקש, ביניהן מצבו הכלכלי של בני משפחתו והעובדה שהוא שוהה במעון יום ואינו מסוגל לתרום לפרנסת משפחתו בעת הזו, תומכות גם כן בבקשה לעיכוב הביצוע. לטענת המבקש טעם נוסף המצדיק היעדרות לבקשה היא העובדה שנפגע העבירה בענייניו הוא קטין, אשר זכאי לקבל 10,000 ש"ח מסכום הפיצוי מן המדינה באופן מיידי על פי סעיף 3א לחוק המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות, התשנ"ח-1995 (להלן: חוק המרכז לגביית קנסות).

3. לטענת המדינה, דין הבקשה להידחות אף מבלי לקיים דיון בבקשה. המבקש לא תמך את בקשתו בכל תשתית עובדתית להוכחת הקושי בגביית כספו ממשפחת נפגע העבירה אם יתקבל הערעור, או להוכחת נסיבות מיוחדות אחרות המצדיקות היענות לבקשה. עוד צוין כי ההלכה על פיה ככלל אין לעכב פיצוי לנפגע עבירה בנימוק של קושי כלכלי חלה גם בעניינים של קטינים כאשר המקום להעלות טענה זו הוא לפני המרכז לגביית קנסות, דבר שלא נעשה לטענת המשיבה על ידי המבקש. עוד נמסר כי לפי דברי באת-כוחו של נפגע העבירה מדובר בילד בעל צרכים טיפוליים משמעותיים הנובעים מהנזק שנגרם לו מביצוע העבירה ומשפחתו מבקשת שכספי הפיצוי יועברו בהקדם על מנת לתת לו מענה טיפולי הולם.

לשלמות התמונה יצוין כי המבקש פנה למרכז לגביית קנסות רק ביום 28.7.2020, יומיים לפני פנייתו לבית משפט זה.

דיון והכרעה

4. הלכה היא כי פיצוי לפי סעיף 77 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין) נושא מאפיינים אזוריים מובהקים, חרף היותה של הוראה זו בגדר חוק העונשין ועל אף שמדובר בחיוב שהושת במסגרת גזר דין במשפט פלילי (ע"פ 3420/15 גודה נ' מדינת ישראל, פסקה 3 (16.6.2015); ע"פ 4454/19 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 5 (14.7.2019)). כך, בדומה לעיכוב ביצוע פסק דין בהליך אזרחי, אין לעכב חיוב בפיצוי כספי אלא אם המבקש הראה כי סיכויי הערעור טובים וכי מאזן הנוחות נוטה לטובת עיכוב הביצוע (ע"פ 919/14 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 11 (28.5.2014)). בהיעדר נסיבות מיוחדות המצדיקות זאת, כדוגמת מצב שבו לא יוכל המבקש לגבות את כספו בחזרה ככל שיזכה בערעור, בית המשפט לא יורה על עיכוב ביצוע חיוב מסוג זה (ע"פ 634/19 גבאי נ' מדינת ישראל, פסקה 8 (28.1.2019); ע"פ 968/20 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 11 (12.2.2020)).

יצוין כי בבקשה לעיכוב ביצוע רכיב הפיצויים שנפסקו בגזר דין פלילי אין חובה לקיים דיון במעמד הצדדים (ע"פ 3190/13

זאדה נ' מדינת ישראל, פסקה 10 (4.6.2013); ע"פ 1630/15 גיליון נ' מדינת ישראל, פסקה 2 (19.4.2015); ע"פ 1778/20 אבו גודה נ' מדינת ישראל, פסקה 5 (12.3.2020)). על כן לא מצאתי מקום להיעתר לבקשה לקיים דיון במעמד הצדדים, לפני.

5. בעניינינו, דין הבקשה להידחות, אף מבלי להידרש לסיכויי הערעור. עיקר טענת המבקש נסמך על חוסר יכולת כלכלית,

אולם אין במצבו הכלכלי של המבקש עיכוב ביצוע כדי להצדיק כשלעצמו עיכוב ביצוע רכיב הפיצוי (ע"פ 2589/05 מקייבסקי נ'

מדינת ישראל, פסקה 4 (15.11.2005); ע"פ 3887/16 האדי נ' מדינת ישראל, פסקה 4 (26.6.2016)), מה גם שהמבקש לא תמך

את בקשתו בתשתית עובדתית כלשהי להוכחת היעדר יכולת לשאת בתשלום הפיצוי. המבקש גם לא טען וממילא לא הוכיח כי לא יהיה

באפשרותו לגבות את כספו בחזרה, אם יזכה בערעור. עוד יצוין כי אין בקטנותו של המבקש ולמשקל שיש ליתן לשיקולי השיקום

בעניינו כדי לגבור על יתר השיקולים הרלוונטיים לעניין, ביניהם ובעיקר הצורך בשיקום נפגע העבירה (ע"פ 7248/19 פלוני מ' מדינת

ישראל, פסקה 6 (18.11.2019)). קל וחומר במקרה זה שבו נקבע מנגנון שנועד להבטיח כי סכומי הפיצוי יתועלו לטובת שיקום

הקטין הנפגע - שכן הכספים יוחזקו בנאמנות עבור הקטין הנפגע, כאשר נקבע כי אלה ישמשו לצורך טיפול פסיכולוגי ולצורך צרכים

אחרים עבורו רק באישור בית משפט.

6. לא למותר לציין כי טענת המבקש כי לפי סעיף 3א לחוק המרכז לגביית קנסות, זכאי נפגע העבירה לקבל תשלום פיצוי

מידי המרכז לגביית קנסות, "על חשבון" חובו של המבקש, ועל כן גם מטעם זה יש לקבל את הבקשה, אינה יכולה להועיל לו. שכן,

על פני הדברים, החלטה של בית משפט בדבר עיכוב ביצוע תשלום פיצוי לקטין שניזוק מעבירה עלולה לעכב גם את תשלום הפיצוי

מידי המרכז לגביית קנסות(ראו: ע"פ 6882/14 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 8 (17.12.2014)).

הבקשה נדחת.

ניתנה היום, ט"ז באב התש"פ (6.8.2020).

ש ו פ ט